

עת"א 28714/07/21 - ניר זוהר נגד שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 28714-07-21 זוהר נ' שירות בתי הסוהר

בפני	כבוד השופט העמית אברהם טל
העותר	ניר זוהר
נגד	
המשיב	שירות בתי הסוהר

פסק דין

1. העותר מרצה מאסר עולם משנת 1977 בגין רצח, אונס וחטיפה של יצאנית שסירבה לקיים יחסי מין אתו ועם חברו בהיותם קטינים, לו נידון כשריצה שלוש שנות מאסר בגין עבירות רכוש ואלימות שביצע בהיותו נער ובסה"כ ריצה 25 שנות מאסר.
2. העותר מבקש להורות למשיב את העותר בטיפול ייעודי לעברייני מין שמסוכנותם המינית הוערכה כגבוהה (להלן: "הטיפול המבוקש") בהתאם להמלצת הגורמים הרלוונטיים, לאחר שעבר קבוצות פסיכו-חינוכיות בתחום עבריינות המין והאלימות.
3. העותר טוען, ועל כך אין מחלוקת, שקבלת העתירה נחוצה על מנת לאפשר לוועדת השחרורים (להלן: "הוועדה") לקצוב את עונשו של העותר כדי לאפשר לו חופשות וביקורים, כפי שהוא מקבל התייחדות עם אשתו, לה נישא במהלך מאסרו.
4. העותר סומך בקשתו על החלטת הוועדה שצורפה כנספח א' לעתירה לפיה הפחתה במסוכנותו המינית היא תנאי לקציבת עונשו, ועל סירוב גורמי שב"ס להתוות עבורו תוכנית טיפולית ייעודית לעברייני מין (ראה נספח ב' לעתירה מיום 24/3/21).
5. העותר מפנה להיותו עובד החל משנת 2013, במקביל להליך הטיפול שעבר בהצלחה ולהתנהגותו החיובית וכן לחו"ד מב"ן, עו"ס ואלמ"ב שהוגשו לוועדה בשנים 2018-2019 וגרמו להחלטת הנ"ל.
6. לטענת ב"כ העותר, סירוב המשיב אינו סביר לאור המלצת מב"ן לשלב את העותר בטיפול רק לאחר שייקצב עונשו, מה גם שהשתתפותו בקבוצות פסיכו-חינוכיות, לא נחשבת על ידה כתוכנית שיקום לעברייני מין.

7. ב"כ המשיב מתנגדת לבקשת העותר שכן הסמכות לקבוע את התנאים שנדרשים לשלב את העותר בתכנית טיפולית ומועד תחילתה נתונים רק למערך השיקום ועל פי חו"ד העו"ס מיום 13/9/21 שצורפה כנספח לעתירה ניתן לבדוק את התאמת העותר לטיפול המבוקש רק לאחר שייקצב עונשו.
8. ב"כ המשיב סומכת התנגדותה על פסק הדין ברע"ב 4008/15 **מדינת ישראל נ' ברברמן** מיום 4/4/17 (להלן: "פס"ד ברברמן") לפיו התקבלה המלצת צוות רב מקצועי ונקבע שיש לשלב עברייני מין ברמת מסוכנות גבוהה בטיפול ייעודי 5 שנים לפני תום המאסר המלא ועל החלטות של בית המשפט העליון שאימצו אותו (ראה סעיפים 7 ו-8 לכתב התשובה).
9. ב"כ העותר סומכת טיעוניה על פסק הדין של בית המשפט העליון ברע"ב 8018/19 וברע"ב 7723/19 פלוני ולפידות נ' ביהמ"ש המחוזי מרכז לוד והיועמ"ש שניתן ביום 3/12/20 שבמוקד שלהם ניצבה שאלת שחרורם על תנאי של אסירים הנושאים עונשי מאסר בגין עבירות מין שביצעו, ואשר נשקפת מהם מסוכנות.
- לא למותר לציין ששתי הבקשות נושאי פסק הדין נדחו, כאשר הבקשה ברע"ב 8018/19 נדחתה פה אחד והבקשה נושא רע"ב 7723/19 נדחתה בדעת רוב של כב' השופטים שטיין וקרא והתקבלה בדעת מיעוט של כב' השופט סולברג.
10. במהלך הדיון בפני טענה ב"כ העותר שעמדת המשיב, המבוססת על פסק דין ברברמן, תמנע מהוועדה לקצוב את עונשו, ובעקבות כך לאפשר יציאתו לחופשות ולקבל ביקורי משפחתו ותמנע ממנו לעתור בפני ועדת השחרורים לשחררו על תנאי שכן, לטענתו, הוא עומד בכל הקריטריונים שדרושים לכך.
11. ב"כ המשיב הפנתה במהלך הדיון בפני לפסק הדין ברברמן לפיו הפרמטר של יתרת המאסר חשוב מאוד שכן ישנם אסירים רבים במצבו של העותר שנמצאים ביתרת מאסר ארוכה ואינם משולבים בהליכי טיפול כדי להפיג את מסוכנותם ולכן החלטת המשיב נושא העתירה סבירה ומידתית ואינה מצדיקה התערבות שיפוטית בהיותה החלטה מנהלית.

דין והכרעה

1. לאחר שעיינתי בעתירה ובכל הנספחים שצורפו אליה, לרבות בחוות דעת הוועדה, בכתב התשובה ובחוות דעת מעודכנת של העו"ס שצורפה אליה, בטיעוני ב"כ הצדדים בפני ובפסק הדין בעינים של פלוני ולפידות, עליו מסתמכת ב"כ העותר וברע"ב ברברמן והתומכים בה, עליהם מסתמכת ב"כ המשיב, אני דוחה את העתירה שמכוונת כלפי החלטת המשיב ולא כלפי החלטת ועדת השחרורים ואנמק.

2. עיון בנימוקי פסק הדין ברע"ב 8018/19 פלוני וברע"ב 7723/19 לפידות (להלן: "פסה"ד") מעלה שאין בהם, לרבות בפסק דינו של כב' השופט סולברג, בדעת מיעוט, ברע"ב 7723/19 לפידות, כדי לתמוך בעמדת ב"כ העותר, שכן גם כב' השופטים שטיין וקרא מתייחסים לסעיף 12(ב) לחוק שחרור על תנאי ממאסר אך אינם מקבלים, בכל הכבוד, את הפועל היוצא מאותו סעיף, כפי שמפרש אותו כב' השופט סולברג.

3. כב' השופט קרא כותב בחוות דעתו בעמ' 41-43 לפסק הדין שקריאה מצרפית של סעיפים 12(א) ו-12(ב) לחוק שחרור על תנאי ממאסר (להלן: "החוק") מובילה למסקנה שהמחוקק אמנם ביקש ליצור מדרג לפי מידת הסיכון שנשקפת מהאסיר לשלום הציבור אך כאשר מדובר בעברין מין הם מתייחסים להעדף מסוכנות כלל (סעיף 12(א)) או למסוכנות נמוכה (סעיף 12(ב)).

לדעתו של כב' השופט קרא גם סעיף 3(א) לחוק לא סותרים את קביעת סעיף 12(ב) לחוק כפי שהובאה לעיל בהסתמך על הנימוקים המפורטים בסעיף 4 לחוות דעתו.

בסיפא חוות דעתו (סעיף 5) מתייחס כב' השופט קרא להשלכת רע"ב ברברמן שרלוונטית למקרה נושא העתירה שבפני: "הערה נוספת, נוגעת להשלכת רע"ב 4008/05 מדינת ישראל נ' ברברמן (פורסם בנבו) (4.4.2017) (להלן: עניין ברברמן). באותו עניין נתן בית משפט זה תוקף של פסק דין להחלטות הצוות המקצועי. בין היתר, בהחלטות הצוות צוין הצורך בקבוצות שימור הטיפול, עבור אסירים שלאחר תום הטיפול הייעודי שעברו בין כותלי בית הסוהר, ולא שוחררו בשחרור על תנאי. מכאן, שההכרה בכך שנדרשת מסגרת טיפולית לאסירים שמידת מסוכנותם גבוהה במידה המונעת שחרור על תנאי, עמדה גם היא בביס עניין ברברמן, ואין לראות באמור משום שינוי במשטר אפס הסיכון, שהנהיג החוק ביחס לשחרור מוקדם".

4. בשולי הדברים, ולא בגלל חוסר חשיבותם, אעיר שאין הנדון שבפני דומה לראיה עליה מסתמכת ב"כ העותר (דעת המיעוט של כב' השופט סולברג).

5. העתירה שבפני מופנית כנגד שב"ס, המתבסס על עמדתם העדכנית של גורמי הטיפול שצורפה לכתב התשובה ואילו עניינו של פסק הדין הן בקשות כלפי החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד שדחה עתירה על החלטות ועדת השחרורים לשחרר את אותם עותרים על תנאי.

לטעמי, לא מדובר בהבדל פורמלי בלבד אלא הוא בעל השלכה מהותית על העניין שבפני.

6. אני דוחה את העתירה.

ניתן היום, י"ד חשוון תשפ"ב, 20 אוקטובר 2021, במעמד ב"כ המשיב.

אברהם טל, שופט עמית